

Giải bài 1 trang 79 SGK Toán lớp 10 tập 1

Trong các khẳng định sau, khẳng định nào đúng với mọi giá trị của x?

a) $8x > 4x$ b) $4x > 8x$

c) $8x^2 > 4x^2$ d) $8 + x > 4 + x$

Hướng dẫn giải

- Tính chất liên hệ với phép cộng:

- Với các số thực a, b, m bất kì ta luôn có:

$$a \leq b \Leftrightarrow a \pm m \leq b \pm m$$

- Với các số thực a, b, c, d bất kì ta luôn có:

$$a \leq b, c \leq d \Rightarrow a + c \leq b + d$$

$$a \leq b, c \leq d \Rightarrow a - d \leq b - c$$

- Tính chất liên hệ với phép nhân

- Với các số thực a, b, c, d bất kì ta có:

$$\begin{cases} 0 < a < b \\ 0 < c < d \end{cases} \Rightarrow 0 < a \cdot c < b \cdot d$$

Đáp án và hướng dẫn giải bài 1:

a) Nếu $x < 0$ thì a) sai;

b) Nếu $x > 0$ thì b) sai;

c) Nếu $x = 0$ thì c) sai;

d) Đúng với mọi giá trị của x.

Giải SGK Toán lớp 10 tập 1 bài 2 trang 79

Cho số $x > 5$, số nào trong các số sau đây là nhỏ nhất?

$$A = \frac{5}{x}; \quad B = \frac{5}{x} + 1; \quad C = \frac{5}{x} - 1; \quad D = \frac{x}{5}$$

Hướng dẫn giải

- Tính chất cộng một số bất kì: $a < b \Leftrightarrow a + c < b + c$
- Với mọi số $c > 0$ ta có: $a < b \Leftrightarrow a \cdot c < b \cdot c$
- $0 < a < b \Leftrightarrow a^{2n} < b^{2n}$ với mọi $n \in \mathbb{N}^*$.

Đáp án và hướng dẫn giải bài 2:

Với mọi $x \neq 0$ ta luôn có: $-1 < 0 < 1$. Do đó,

$$\frac{5}{x} - 1 < \frac{5}{x} < \frac{5}{x} + 1 \quad \text{hay } C < A < B.$$

Lại có $x > 5 \Rightarrow x^2 > 5^2$ (Bình phương hai vế)

$$\Rightarrow \frac{x^2}{5x} > \frac{5^2}{5x} \quad (\text{Nhân cả hai vế của bất đẳng thức với } \frac{1}{5x} > 0)$$

$$\Rightarrow \frac{x}{5} > \frac{5}{x} \quad \text{hay } D > A.$$

Vậy ta có $C < A < B$ và $C < A < D$ nên trong bốn số trên, C là số nhỏ nhất.

Giải bài 3 SGK Toán lớp 10 tập 1 trang 79

Cho a, b, c là độ dài ba cạnh của một tam giác.

- Chứng minh $(b - c)^2 < a^2$;
- Từ đó suy ra $a^2 + b^2 + c^2 < 2(ab + bc + ca)$.

Hướng dẫn giải

- Bất đẳng thức tam giác: $a + c > b, a + b > c$ (a, b, c là ba cạnh tam giác)

- Tính chất liên hệ với phép cộng:

- Với các số thực a, b, m bất kì ta luôn có:

$$a \leq b \Leftrightarrow a \pm m \leq b \pm m$$

- Với các số thực a, b, c, d bất kì ta luôn có

$$a \leq b, c \leq d \Rightarrow a + c \leq b + d$$

$$a \leq b, c \leq d \Rightarrow a - d \leq b - c$$

Đáp án và hướng dẫn giải bài 3:

a) Ta biết trong một tam giác thì một cạnh luôn nhỏ hơn tổng hai cạnh kia.

$$a + b > c \Rightarrow a + b - c > 0$$

$$a + c > b \Rightarrow a + c - b > 0$$

$$\Rightarrow [a + (b + c)](a - (b - c)) > 0$$

$$\Rightarrow a^2 - (b - c)^2 > 0 \Rightarrow a^2 > (b - c)^2.$$

b) Từ kết quả câu a), ta có:

$$a^2 + b^2 + c^2 > (b - c)^2 + (a - c)^2 + (a - b)^2$$

$$\Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 > b^2 + c^2 - 2bc + a^2 + c^2 - 2ac + a^2 + b^2 - 2ab$$

$$\Leftrightarrow 2(ab + bc + ac) > a^2 + b^2 + c^2.$$

Giải SGK Toán lớp 10 tập 1 trang 79 bài 4

Chứng minh rằng:

$$x^3 + y^3 \geq x^2y + xy^2, \forall x \geq 0, \forall y \geq 0.$$

Hướng dẫn giải

- Chuyển về bất đẳng thức đưa đa thức về dạng tích rồi đánh giá.

- Đa thức lũy thừa bậc chẵn luôn dương

Đáp án và hướng dẫn giải bài 4:

$$\text{Ta có: } (x - y)^2 \geq 0 \Leftrightarrow x^2 + y^2 - 2xy \geq 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 + y^2 - xy \geq xy$$

$$\text{Do } x \geq 0, y \geq 0 \Rightarrow x + y \geq 0,$$

$$\text{Ta có } (x + y)(x^2 + y^2 - xy) \geq (x + y)xy \Leftrightarrow x^3 + y^3 \geq x^2y + xy^2.$$

Giải bài 5 trang 79 SGK Toán lớp 10 tập 1

Chứng minh rằng

$$x^4 - \sqrt{x^5} + x - \sqrt{x} + 1 > 0, \forall x \geq 0.$$

Hướng dẫn giải

Đặt ẩn phụ đơn giản biểu thức.

Đưa đa thức về dạng các đa thức nhỏ lũy thừa bậc chẵn rồi đánh giá đa thức.

Đáp án và hướng dẫn giải bài 5:

$$\text{Đặt } \sqrt{x} = t, x \geq 0 \Rightarrow t \geq 0.$$

$$\text{Về trái trở thành: } t^8 - t^5 + t^2 - t + 1 = f(t)$$

$$\text{Nếu } t = 0, t = 1, f(t) = 1 > 0$$

$$\text{Với } 0 < t < 1, f(t) = t^8 + (t^2 - t^5) + 1 - t$$

$$t^8 > 0, 1 - t > 0, t^2 - t^5 = t^3(1 - t) > 0. \text{ Suy ra } f(t) > 0.$$

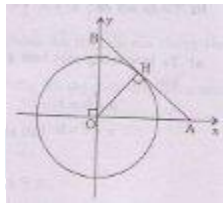
$$\text{Với } t > 1 \text{ thì } f(t) = t^5(t^3 - 1) + t(t - 1) + 1 > 0$$

$$\text{Vậy } f(t) > 0 \forall t \geq 0. \text{ Suy ra: } x^4 - \sqrt{x^5} + x - \sqrt{x} + 1 > 0, \forall x \geq 0.$$

Giải SGK Toán lớp 10 tập 1 bài 6 trang 79

Trong mặt phẳng tọa độ Oxy, trên các tia Ox, Oy lần lượt lấy các điểm A và B thay đổi sao cho đường thẳng AB luôn tiếp xúc với đường tròn tâm O bán kính 1. Xác định tọa độ của A và B để đoạn AB có độ dài nhỏ nhất.

Đáp án và hướng dẫn giải bài 6:

Ta có: $2S_{OAB} = AB.OH = AB$ (vì $OH = 1$).

Vậy diện tích ΔOAB nhỏ nhất khi AB có độ dài ngắn nhất.

Vì $AB = AH + HB$ mà $AH.HB = OH^2 = 1$ nên AB có giá trị nhỏ nhất khi $AH = HB$ tức ΔOAB vuông cân: $OA = OB$ và

$$AB = 2AH = 2OH = 2.$$

$$AB^2 = 4 = 2OA^2 = 2OH^2 = OA^2 + OB^2 = OA^2 + OA^2 = 2OA^2 \Rightarrow OA = OB = \sqrt{2}.$$

Khi đó tọa độ của A, B là $A(\sqrt{2}; 0)$ và $B(0; \sqrt{2})$.